

Vanhus- ja vammaisneuvosto

Aika 21.05.2026 klo 10:00 -

Paikka Yläneen työväentalo, Haverintie 28, 21900 Yläne

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
19	Kokouksen avaus	3
20	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
21	Pöytäkirjantarkastajien valinta	5
22	Vanhus- ja vammaisneuvostolle suora aloiteoikeus	6
23	Kunnan sisäinen asiointiliikenne	8
24	Jäsenten terveiset valtuuston ja lautakuntien kokouksista	9
25	Muut asiat	10
26	Kokouksen päättäminen ja seuraava kokous	12

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä
Läsnä	Virtanen Mari	Puheenjohtaja
	Virtanen Marja-Liisa	Varapuheenjohtaja
	Heikkilä Anne	Jäsen
	Heinonen Eija	Jäsen
	Hutko Sinikka	Jäsen
	Jytilä Timo	Jäsen
	Kaukovalta Tapani	Jäsen
	Lempiäinen Seija	Jäsen
	Majuri-Kiiski Minna	Jäsen
	Pajula Raili	Khall edustaja
	Pentti Hannu	Jäsen
	Ristolainen Risto	Jäsen
Muut	Myllynen Taina	Sihteeri

Vanhus- ja vammaisneuvosto

21.05.2026

19**Kokouksen avaus**

Vanvamne 21.05.2026

Puheenjohtaja Mari Virtanen avaa kokouksen.

Asiat käydään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitilin päättä toisin. Toimitilin voi ottaa käsiteltäväkseen sellaisenkin asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Vanhus- ja vammaisneuvoston jäsenen on kutsuttava varajäsen sijaansa, mikäli hän ei pääse kokoukseen. Kun jäsen on esteellinen jossakin kokousasiassa tai esteen vuoksi ei voi osallistua jonkin asian käsittelyyn, hän voi kutsua varajäsenen yksittäisen asian käsittelyyn.

Päätösehdotus

Puheenjohtaja avaa kokouksen ja toteaa läsnä olevat.

Päätös

Vanhus- ja vammaisneuvosto

21.05.2026

20**Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

Vanvamne 21.05.2026

Tämän kokouksen kokouskutsu on lähetetty 15.5.2026.

Vanhus- ja vammaisneuvosto on päätösvaltainen, kun puolet jäsenistä on läsnä, mukaan luettuna puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja.

Päätösehdotus

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Vanhus- ja vammaisneuvosto

21.05.2026

21**Pöytäkirjantarkastajien valinta**

Vanvamne 21.05.2026

Pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa toimielimen puheenjohtaja. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan.

Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä.

Pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.
Pöytäkirja voidaan tarkastaa ja allekirjoittaa sähköisesti.

Päätösehdotus

Valitaan kaksi pöytäkirjan tarkastajaa: Minna Majuri-Kiiski ja Raili Pajula.

Päätös

Vanhus- ja vammaisneuvosto

21.05.2026

22**Vanhus- ja vammaisneuvostolle suora aloiteoikeus**Vanvamne 21.05.2026
45/00.04.02/2026**Tiivistelmä**

Pöytyän kunnanvaltuusto on kokouksessaan 13.4.2026 § 17 myöntänyt sekä nuorisovaltuustolle että vanhus- ja vammaisneuvostolle suoran aloiteoikeuden

Selostus asiasta

Pöytyän nuorisovaltuuston puheenjohtaja on jättänyt nuorisovaltuuston puolesta kuntalaisaloitteen nuorisovaltuuston suorasta aloiteoikeudesta. Aloitteessa ehdotetaan, että nuorisovaltuustolle annetaan suora aloiteoikeus.

Nuorisovaltuusto on yhdessä vanhus- ja vammaisneuvoston kanssa lakisääteinen kunnallinen vaikuttamistoimielin. Sekä nuorisovaltuuston että vanhus- ja vammaisneuvoston edustajilla on läsnäolo- ja puheoikeus kunnanvaltuuston kokouksissa.

Suoralla aloiteoikeidella tarkoitetaan kunnan vaikuttamistoimielimelle annettua oikeutta jättää valtuuston kokouksessa aloite, joka käsitellään samassa järjestyksessä kuin valtuutettujen jättämät aloitteet.

Hallintosäännön 148 §:n mukaan

Kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen valtuustoryhmällä ja valtuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kunnan toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa. Aloite annetaan puheenjohtajalle. Sähköisessä kokouksessa aloite lähetetään sähköisesti kokouksen puheenjohtajan ilmoittamalla tavalla.

Aloite on sitä enempää käsittelemättä lähetettävä kunnanhallituksen valmisteltavaksi. Valtuusto voi päättää, että aloitteessa tarkoitettun asian valmistelusta käydään lähetekeskustelu.

Vaikuttamistoimielimillä on ahdollisuus tehdä kuntalaisaloitteita kunnan toimintaa tai kunnan tarjoamaa palvelua koskevissa asioissa suoraan kuntalain nojalla. Tällöin aloitteen panee vireille esimerkiksi nuorisovaltuuston puheenjohtaja. Kuntalaisaloitteen käsittelystä on määrätty hallintosäännön 179 §:ssä seuraavaa:

Aloitteen käsittelee se kunnan viranomainen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoittamassa asiassa. Jos toimivaltainen viranomainen on toimielin, aloitteista ja aloitteiden perusteella suoritetuista toimenpiteistä on annettava toimielimelle tieto.

Vanhus- ja vammaisneuvosto

21.05.2026

Kunnanhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo sen toimivaltaan kuuluvista aloitteista ja niiden perusteella suoritetuista toimenpiteistä. Valtuusto voi samalla päättää, mitkä aloitteista on loppuun käsitelty.

Muun toimielimen kuin valtuuston toimivaltaan kuuluvista aloitteista on annettava tieto toimielimelle niiden päättämällä tavalla. Toimielin voi samalla päättää, mitkä aloitteista ovat loppuun käsiteltyjä.

Varsinais-Suomen kuntien ja kaupunkien hallintosäännöistä käy ilmi, että nuorisovaltuustoilla on suora aloiteoikeus ainakin seuraavissa kunnissa ja kaupungeissa: Kaarina, Koski TI, Lieto, Loimaa, Marttila, Masku, Naantali, Nousiainen, Paimio, Parainen, Salo ja Turku. Näistä vanhus- ja vammaisneuvostolla tai siihen verrattavalla vaikuttamistoimielimellä on suora aloiteoikeus ainakin Liedossa, Marttilassa, Maskussa ja Nousiaisissa.

Lakisääteisten toimielinten vaikuttamismahdollisuuksien lisäämiseksi suoran aloiteoikeuden myöntäminen hallintosääntöä muuttamalla on perusteltua. Jotta aloitteen jättämiselle on koko vaikuttamistoimielimen mandaatti, tulee hallintosääntöön lisätä maininta edellytyksestä aloitteen käsittelystä vaikuttamistoimielimen kokouksessa ennen sen jättämistä.

Kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen valtuustoryhmällä ja valtuutetulla sekä nuorisovaltuustolla ja vanhus- ja vammaisneuvostolla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kunnan toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa. Aloite annetaan puheenjohtajalle. Sähköisessä kokouksessa aloite lähetetään sähköisesti kokouksen puheenjohtajan ilmoittamalla tavalla. Nuorisovaltuuston ja vanhus- ja vammaisneuvoston aloite on käsiteltävä ja hyväksyttävä kyseisen vaikuttamistoimielimen kokouksessa ennen sen jättämistä.

Valmistelija

kulttuurisihteeri

Päätösehdotus

Vanhus- ja vammaisneuvosto merkitsee asian tiedoksi.

Päätös

Vanhus- ja vammaisneuvosto

21.05.2026

23**Kunnan sisäinen asiointiliikenne**

Vanvamne 21.05.2026

152/02.08.00/2023

Asiointiliikenne on toiminut kunnassa useamman kauden ajan. Asiointiliikenteen tarkoituksena on mahdollistaa haja-asutusalueella asuvien kuntalaisten asiointi kuntakeskuksissa viikoittain. Asiointiliikenne on kaikille avointa joukkoliikennettä. Matkustajalta peritään matkasta kiinteä ajokilometreihin tai reittiin perustumaton viiden euron suuruinen omavastuuosuus.

Kyröön suuntautuvat reitit ajetaan Rahkion ja Kumilan suunnilta joka keskiviikko. Riihikoskelle suuntautuvat reitit ajetaan Ordenojan suunnalta joka perjantai. Yläneen keskustaan suuntautuvat reitit ajetaan Kolinummen suunnalta ja Heinijoki-Laajoki suunnasta joka torstai. Uudenkartanon reitti ajetaan joka lauantai.

Asiointiliikenteen käyttömäärät ovat olleet maltillisia. Keskimäärin palvelua on käyttänyt noin 2 asiakasta / reitti / viikko. Vuonna 2024 kunta käytti asiointiliikenteen palvelumaksuihin noin 20 000,00 euroa.

Kunnanhallitus on päättänyt, että asiointiliikenne jatkuu 1.8.2025-31.7.2026.

Valmistelija

kulttuurisihteeri

Päätösehdotus

Vanhus- ja vammaisneuvosto keskustelelee kunnan sisäisestä asiointiliikenteestä.

Päätös

Vanhus- ja vammaisneuvosto

21.05.2026

24

Jäsenten terveiset valtuuston ja lautakuntien kokouksista

Vanvamne 21.05.2026

Vanhus- ja vammaisneuvoston tietyillä jäsenillä on oikeus osallistua kunnan eri toimielinten kokouksiin:

kunnanvaltuusto, Marja-Liisa Virtanen varalla Timo Jytälä
sivistyslautakunta, Eija Heinonen varalla Hannu Pentti
tekninen lautakunta Risto Ristolainen varalla Tapio Ruohola
yhteisöllisyyslautakunta Minna Majuri-Kiiski varalla Marja-Liisa Virtanen

liikennekasvatustyöryhmä Tapani Kaukovalta

Timo Jytälä (varalla Mari Virtanen) edustaa Varhan vammaisneuvostossa ja Tapani Kaukovalta (varalla Eija Heinonen)Varhan vanhusneuvostossa.

Edustajat tuovat kokoukseen vanhus- ja vammaisneuvostoa koskevat asiat tiedoksi.

Päätös

Vanhus- ja vammaisneuvosto

21.05.2026

25**Muut asiat**

Vanvamne 21.05.2026

Puheenjohtaja Mari Virtanen ja jäsen Timo Jytilä toivovat, että vanhus- ja vammaisneuvosto keskustelee Helsingin Sanomien lukijan mielipidekirjoituksesta (17.4.2026):

Länsi-Uudenmaan vammaispalveluissa on vakava tulkintaongelma ilman käytännönläheisiä soveltamisohjeita vaarana on, että vammaisten henkilöiden oikeudet riippuvat yksittäisen viranhaltijan näkemyksestä.

Uuden vammaispalvelulain piti olla askel kohti yhdenvertaisempaa Suomea. Sen tavoitteet ovat selvät: lisätä osallisuutta, purkaa esteitä, tukea itsenäistä elämää ja turvata yksilölliset, riittävät palvelut. Laki ei jätä tulkinnanvaraa siitä, mitä kohti pitäisi pyrkiä. Länsi-Uudellamaalla suunta näyttää olevan päinvastainen.

On vaikea ymmärtää käytännönläheisten soveltamisohjeiden puuttumista. Vaarana on väistämättä tilanne, jossa vammaisten henkilöiden oikeudet riippuvat yksittäisen viranhaltijan näkemyksestä. Se on uhka yhdenvertaisuudelle. Lain edessä kaikkien pitäisi olla samalla viivalla. Erityisen huolestuttavaa on se, että lain tulkinta vaikuttaa olevan poikkeuksellisen tiukka – ja säästövetoisesti kapea. Vammaispalvelulain tarkoitus on turvata arjen sujuvuus, kun yleiset palvelut eivät riitä.

Vertailu kertoo eron karulla tavalla: henkilökohtaisen avun sijaan tarjotaan kotihoitoa. Kotihoito on hoivaa kotona – usein aikataulutettua, rajattua ja organisaation ehdoilla toteutettua. Henkilökohtainen apu mahdollistaa elämän: liikkumisen, työnteon, opiskelun, harrastukset ja sosiaaliset

Yhdenvertaisuus ei toteudu ilman tahtoa.

Onko todella hyväksyttävää, että vammainen ihminen pystyy peseytymään mutta ei käymään töissä? Saa ruokaa kotiinsa, mutta ei pääse tapaamaan ystäviään tai osallistumaan yhteiskuntaan?

Tämä ajattelu kaventaa ihmisen roolin passiiviseksi hoivan kohteeksi, vaikka lain nimenomainen tavoite on päinvastainen: aktiivinen, osallinen ja itsenäinen elämä. Osallisuus ei toteudu, jos se rajataan muodolliseksi kuulemiseksi ilman todellista vaikutusvaltaa.

Tilanne muistuttaa huolestuttavasti menneisyydestä, kun edellinen vammaispalvelulaki tuli voimaan 1980-luvun lopulla. Onko todella tarkoitus toistaa sama virhe? Odotetaanko taas vuosia korkeimman hallinto-oikeuden linjauksia samalla, kun ihmisten arki ja elämä jäävät välitilaan? Erityisen ongelmallista on vedota, että valtakunnallisia ohjeita kyllä on olemassa. On totta, että erilaisia käsikirjoja ja yleisohjeita löytyy, mutta ne ovat yleisluontoisia. Soveltamisohjeet ovat välttämättömiä – ne luovat yhtenäiset pelisäännöt ja turvaavat oikeudenmukaisuuden.

Vanhus- ja vammaisneuvosto

21.05.2026

Ilman selkeitä ohjeita suurin riski kohdistuu palvelusuunnitteluun. Jos yksilöllisiä tarpeita ei aidosti huomioida, lain keskeiset periaatteet – osallisuus, osallistuminen ja elämänvaiheen mukainen elämä – jäävät tyhjiksi sanoiksi. Palveluista tulee järjestelmän ehdoilla määriteltyjä, ei ihmisen tarpeista lähteviä.

Kysymys ei lopulta ole rahasta, vaikka säästöt usein nostetaan perusteluksi. Kyse on arvovalinnasta. Valitaanko malli, jossa vammaiset ihmiset nähdään kuluerinä vai yhteiskunnan täysivaltaisina jäseninä? Lyhytnäköinen säästäminen tulee pitkällä aikavälillä kalliiksi – taloudellisesti ja inhimillisesti.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella on nyt mahdollisuus korjata suunta. Yhdenvertaisuus ei toteudu itsestään. Se vaatii rohkeutta tulkita lakia sen tarkoituksen mukaisesti – ihmisen, ei järjestelmän näkökulmasta.

Pirkko Kuusela

Marsa Valtonen

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen vammaisneuvosto

HS:n toimitus valitsee ja toimittaa mielipidekirjoitukset.

Päätös

Vanhus- ja vammaisneuvosto

21.05.2026

26

Kokouksen päättäminen ja seuraava kokous

Vanvamne 21.05.2026

Päätös